

Landstingsstyrelsen

Internationellt utbyte - Armenien

Bakgrund

Under 1997 startade ett historiskt samarbete mellan Landstinget i Jönköpings län och Alytus län i Litauen. Arbetet startade på rekommendation av dåvarande statsminister Göran Persson, till svenska kommuner och landsting, med avsikten att hjälpa till med demokratiseringsprocessen i Baltikum. Samarbetet med Alytus kommun och län inleddes med hjälp av Litauens utrikesdepartement.

Alytus hade då inte haft några västerländska kontakter sedan ockupationen och efter överläggningar kom man fram till att det fanns goda förutsättningar för ett samarbete inom de ansvarsområden som Landstinget har inom hälso- och sjukvård, tandvård, utbildning och kultur.

Redan på våren 1997 kunde de första insatserna göras och det var Folktandvården som var först ut med ett tandvårdsprojekt, med speciell inriktning mot barn, som inleddes i Alytus kommuns skolor, förskolor och ett barnhem för barn med funktionsnedsättning. Därefter startades ett utvecklingsprojekt med länssjukhuset Ryhov med inriktning på akutvårdskedjan, dagkirurgi och omvårdnadsutveckling. Samarbetet inom primärvården och kring tandhälsovård har kompletterats med ergonomi/arbetsmiljö.

Under projektets gång har andra områden lagts till såsom, kvalitets- och metodutveckling och miljö. Initialt hade projektet en viss biståndskaraktär, då inriktningen var att snabbt förbättra en undermålig situation som i fallet med barnens tandstatus, och under de första åren skänktes en hel del sjukvårdsutrustning till Alytus. Kontakterna med Alytus har över tid kommit att utvecklas till ett verkligt samarbete där Landstinget bidragit ekonomiskt vid de utbyten som genomförts.

Samarbetet med Alytus har varit framgångsrikt från överföring av utrustning till rent kunskapsutbyte. Detta speglar också den fortsatta utvecklingen inom de områden som tillkommit efterhand som till exempel omvårdnadsutveckling och patientsäkerhet, kvalitetsutveckling och ledarskap, familjecentral och psykisk hälsa, med flera.

Från Landstingets sida har det uttryckts stor tillfredsställelse med utbytet och flera medarbetare från vår verksamhet har besökt Alytus. En av de mest aktiva i utbytet har varit kvinnokliniken som i sin utvärdering år 2011 beskrev samarbetet så här:

”Utbytet har stärkt kliniken och bidragit till ökad gemenskap samt att arbets- och utvecklingsglädje från Alytus har smittat av sig. Det har också varit värdefullt att lära känna ett annat land och kultur genom sin profession, att få se hur man arbetar i liknande verksamhet i grannlandet och även se sin egen verksamhet ur ett annat perspektiv.”

Många besökare från Jönköpings län har också blivit överraskade av den höga standard som de flesta klinikerna i Alytus uppnått på kort tid, trots att det har saknats resurser både materiellt och personellt. Detta har varit en av de stora utmaningarna att hushålla med befintliga resurser och samtidigt uppnå bästa möjliga vårdkvalitet. Tanken är att det fortsatta samarbetet med Alytus ska ske kring kvalitetsutveckling generellt samt specifikt inom områden som smittskydd, rehabilitering, omvårdnadsutveckling och geriatrik. Inom primärvården är avsikten att utbyta erfarenheter inom hemtjänst och hemsjukvård.

Utbyte med Armenien

Armenien är ett land som befinner sig i en utvecklingsfas och där våra tidigare erfarenheter från Alytus kommer väl till pass. Armenien är ett relativt nytt samarbetsland och deras entusiasm inför möjligheten att få Jönköpings län som samarbetsregion är mycket påtaglig. Ett utbyte med Landstinget finns redan etablerat i form av besök vid Mikrosystemfestivalen vid ett flertal tillfällen.

Samarbetet med Alytus är idag ett väletablerat och värdefullt samarbetsprojekt sedan snart 20 år tillbaka och det vore intressant att som komplement till detta utöka de internationella utbytena med Armenien. Regionen där är beredd att etablera ett samarbete med Landstinget i Jönköpings län. Syftet med utbytet är att utbyta erfarenheter som kan ge Armenien stöd och inspiration i sin utveckling samtidigt som vi får nya perspektiv på olika områden inom hälso- och sjukvård och kultur, vilket vi bedömer kan berika vår verksamhet. Arbetsförutsättningarna i Armenien är i dagsläget goda och det politiska läget är stabilt.

Utbytet med Armenien medför inte någon utökning av den ekonomiska ram som finns för den internationella verksamheten. Samarbetet är avsett att hållas på en låg men kontinuerlig nivå. Nämnas kan att våra kostnader för internationell verksamhet inom främst AER har sjunkit, där har vi idag vare sig styrelseplats eller kommittéordförandeskap. Uppdragen inom AER begränsar sig idag till kommittéaktiviteter, vicepresidentskap i kommitté två, att ingå i utvärderingskommittén och i sommarakademins ledning.

I den av fullmäktige antagna internationella policyn från september 2011, finns också grundval för att se positivt på Armenien som samarbetsland. Där betonas bland annat att vi ska vara öppna för nya möjligheter ” i en globaliserad värld, av givande och tagande – i solidarisk samverkan med våra partner”.

Där står också att läsa att vi ska verka för ”aktivt arbete med internationella utbyten i såväl hälso- och sjukvård som regional utveckling.”

Förslag till beslut

Lanstingsstyrelsen föreslås besluta

att inleda utbyte med Armenien inom hälso- och sjukvård och kultur inom befintlig ekonomisk ram för internationell verksamhet.

LANDSTINGETS KANSLI

Agneta Jansmyr
Landstingsdirektör

Ola Lundmark
Regional utvecklingsdirektör

Planeringsdelegationen §§ 12-33

Tid: 2014-02-11, kl 09:00-12:30

Plats: Landstingets kansli, sal A

§ 29 *Internationellt utbyte – Armenien*

Dnr Föreligger förslag till internationellt utbyte med Armenien.

LJ2014

/165 Vid ärendets behandling föreslås justering i förslaget inför behandling i landstingsstyrelsen. Vid landstingsstyrelsens sammanträde kommer även information att ges i ärendet.

Beslut

Planeringsdelegationen föreslår landstingsstyrelsen besluta

att med föreslagna förändringar i förslaget inleda utbyte med Armenien inom hälso- och sjukvård och kultur inom befintlig ekonomisk ram för internationell verksamhet.

Utdrag: Landstingsstyrelsen

Vid protokollet

Siw Kullberg

Justeras

Håkan Jansson

Rätt utdraget,

Intygar

Lena Sandqvist